

Батьківські збори на тему:
«Моральне виховання у сім'ї»

Підготувала:

Дерев'янку Ю.О.

Матеріал для виступу класного керівника

Шановні батьки, дорогі матері! Ви, мабуть, помітили, що у своїх розмовах з вами я часто цитую твори Василя Сухомлинського. Ось і сьогодні я хочу розпочати свій виступ українською легендою, яку розповідав своїм вихованцям видатний педагог:

Це було давно. В одному селі дівчата й жінки вирішили показати свою майстерність. Домовилися, що в неділю всі прийдуть на сільський майдан і кожна принесе найкраще, що вона зробила своїми руками: вишитий рушник, полотно, скартерку, одяг. У призначений день усі дівчата й жінки прийшли на майдан. Принесли безліч дивовижних речей. У старих людей, яким громада доручила назвати найкращих майстринь, очі розбіглися: багато було талановитих жінок і дівчат. Дружини і дочці багатіїв принесли вишиті золотом і сріблом шовкові покривала, тонкі мережані занавіски, на яких були вив'язані дивні птахи. Але переможницею стала дружина бідняка — Марина. Вона не принесла ні вишитого рушника, ні мережива, хоч усе це вміла чудово робити. Вона привела п'ятирічного сина Петруся. А Петрусь приніс жайворонка, якого сам вирізав з дерева. Приклав Петрусь жайворонка до губів — заспівала, защебетала пташка, як жива. Всі стояли на майдані, не поворухнувшись, усіх зачарувала пісня, раптом у блакитному небі заспівав справжній, живий жайворонок, якого привабив спів на землі.

"Хто творить розумну і добру людину, — найкращий майстер" — таке було рішення стариків.

Усі ви трудитесь, і кожен чогось-таки вже досягнув у своєму житті, чогось надбав, щось створив своїми руками і розумом. Та все-таки "людина залишає себе в людині. Якщо хочеш залишитися в серці людському — виховай своїх дітей," — повчає великий український педагог. Істина ця для вас не нова. Але кожен, хто має дітей і серйозно займається їх вихованням, напевне, усвідомлює: виховання дітей не лише найважливіше, але, мабуть, і найскладніше наше завдання.

Дивлячись на сьогоднішніх своїх дітей, не можеш не пройтися тривогою і болем: що чекає їх у цьому жорстокому світі?

На зорі нашої незалежності багато і з надією говорилося про духовне відродження нації. Сьогодні на сторінках патріотичної преси все більше песимістичних нот. *"Як страшно, як важко жити... в такому обвалі, в крахові сподівань, у розчаруванні, у відсутності перспектив. Кришиться серце, плаче душа, голосить безнадія..."* ("Літературна Україна", № 3, 22.01.2004 р.). Це слова відомого письменника Ю. Мушкетика, людини старшого покоління, яка зазнала війни, холоду і голоду, але не пам'ятає такого, як сьогодні, падіння моралі. Ви, люди молоді, запитайте у своїх матерів і батьків Як їм в отроцтві хотілось потрапити на кінофільм із засторогою: "Дітям до 16 років не дозволяється". І що, ви думаєте, було в цих фільмах? Закохані цілувалися.

Порівняймо з тим, на що дивляться і що слухають наші цьогочасні, навіть не шістнадцяти-, а шестилітні діти!

Вульгарна (здебільшого російська) лексика широко використовується у бойовиках, як у західних, так і в російських, у телефільмах, героями яких є "новые русские", мафія. Ця лексика, на жаль, стає звичною в окремих російськомовних телепередачах. Про це з боєм пише автор статті "Не осквернімо душі своєї" М.Лесюк ("Літературна Україна", 15.01.2004 р.). Автор наводить факти, від яких стає моторошно. Цитую: "... програма "Окна" пропагує не тільки нецензурщину, а й пропагує розпусний спосіб життя молоді. А нещодавно ті, хто кохається в бридотній нецензурщині, отримали можливість ще й майстерно її використовувати, прослуховуючи "Байки із зони" у виконанні Шури Каретного, записані на компакт-диски, видані студією "Група товарищів" з Одеси". Російські вульгаризми мають дивовижну здатність "в'їдатися" у мовлення людини (а як швидко їх засвоюють діти!) і паразитувати в ньому у вигляді вставних слів, слів-паразитів.

Спробуйте підслухати як спілкуються між собою підлітки у своїй "компанії" — і у вас вуха зів'януть, навіть, якщо ви не надто вимогливі до свого мовлення.

Епідемія матюків поширилась серед школярів і студентства. Особливо боляче й соромно слухати, коли матюкаються дівчата — майбутні матері. Нахабство, розв'язність, безцеремонність процвітає не лише в словах, а й у поведінці молоді. А наслідки — жахливі.

Важко забути одну з телепередач "Без табу", в якій ми побачили молоду матір, котра (у відчаї,страху, ненависті, озлобленості зрадженої й покинутої) вкинула щойно народжену дитину у громадський туалет. Виступити по телебаченню вона погодилася, як стверджує, з метою повчання дівчаткам: нехай дивляться і не повторюють її жахливої долі, щоб зрозуміли, що 14-15 років — ще не час для материнства, а отже, й для інтимної близькості з чоловіками.

Я звертаюсь до вас, дорогі матері. Ваші діти, особливо дівчатка, — це юні акселератки, в яких зрілість статева значно випереджає зрілість духовну й соціальну. Придивіться — це вже не діти. Ви помітили, скільки уваги ваші діти приділяють своїй зовнішності? У них є свої секрети. Чи діляться вони з вами тим, що їх непокоїть, хвилює? Сьогодні вже й п'ятирічні поінформовані, що не в капусті їх знайдено, і не лелека приніс. А деякі матері дванадцяти-, тринадцятирічних дівчаток уникають відвертих розмов зі своїми дочками. А одна мати здивовано запитала: "А про що з ними говорити? Вони давно все знають?". Хочеться запитати: "А звідки знають? А як знають?" Звичайно, з вулиці, з телебачення. Колись потайки від батьків читали романи для дорослих, сьогодні, як правило не читають. Так-от, наше з вами завдання — виробляти правильні оцінки побаченого і почутого, формувати правильний погляд на високу місію материнства, застерігати своїх дітей від фатальних

помилку, не дати їм упасти в бруд, від якого дуже важко, а то й неможливо відмитися.

Говоріть зі своїми донечками про ідеал дівчини з погляду нашої народної моралі, говоріть з ними про дівочу честь, гідність, гордість. Хай від вас вони почують, що вінок нареченої, про який мріє кожна дівчина, — це не лише прикраса, а й символ чистоти, яку вона повинна зберегти до свого щасливого заміжжя. Бо від кого вони про це дізнаються? Засоби масової інформації рекламують презервативи, щоб захистити молодь від СНІДу. А як уберегти від бруду свою душу, — щось не можемо назвати такої молодіжної програми. Хай ваші дочки чують від матерів, що дівчаткам огидно не лише вживати брутальні вирази, матюки, а й слухати їх і бути присутніми там, де такою мовою послуговуються. Порядні дівчата не мають про що говорити з лихословами, грубіянами і розпусниками.

Говоріть зі своїми синочками, які так хочуть якнайшвидше подорослішати, про гідність справжнього чоловіка, про його лицарське ставлення до дівчини, жінки, незалежно, хто вона для нього: подруга, сестра, мати чи просто жінка. Звичайно, якщо батько сам висловлюється "кількаповерховими" матюками, а мати не залишається в боргу й відповідає тим самим, — годі й починати з сином чи донькою розмову на цю тему. Виховання починається з власного прикладу, саме батьки мають бути для підлітків еталоном чесності, порядності, вірності, моральної чистоти, високої культури. Стежте за своїми словами і вчинками, бо діти помічають і те, чого ми самі за собою інколи не помічаємо.

У ранньому віці діти прагнуть бути хорошими. Це прагнення у них яскраво виражене. Для них ще недосяжне поняття морального чи аморального. Винагородою за чемність і слухняність для них є похвала старших, отримана іграшка, якісь ласощі або інша бажана річ, поцілунок мами, ласкаве ставлення тата, яких треба заслужити...

Підліток також хоче бути хорошим, хоче, щоб таким його вважали, хоче подобатись, але його прагнення, на відміну від дитячого, уже приховане, часто прикрито зовнішньою іжакуватістю, бравадою.

Запитаймо себе: "Чи наші підлітки не розуміють, що поводитись вульгарно, вживати непристойні слова, грубіянити, брехати, красти непристойно, аморально?" Рідко знайдеш такого, щоб у 12-14 років цього не розумів. Але неважко знайти таких, що так чинять. Зневажають духовні і моральні цінності, загальноприйняті норми поведінки. А це уже цинізм. Цинік (від грецького — собачий) — безсоромна людина. Бійтеся того, щоб у вашої дитини не зародилася безсоромність, небезпечна вада душі. Адже безсоромній людині спочатку байдуже, що про неї подумують люди, а потім доходить і до цього, що їй байдужою стає і власна доля. На запитання судді про професію один шістнадцятирічний юнак відповів: "хуліган". З чим можна зрівняти таке падіння людини? Нахабство, підлість, відступництво, зрадництво, розбещеність — кожен із цих пороків — дитя безсоромності й душевної порожнечі.

Як запобігти зародженню цих вад? Василь Сухомлинський застерігав: *"Бережіть слова! Будьте обережними й обачними, спонукаючи дітей висловлювати свою думку"*. Педагог радить учити любити, а не говорити про любов. Учити відчувати й берегти свої почуття, а не вчити підшукувати слова для того, щоб сказати про неіснуючі почуття. Так плодиться лицемірство.

"Безсоромність породжується нездійсненими обіцянками. Не невольте дитину давати обіцянку, до якої вона духовно не підготовлена, для якої в неї ще немає сил і твердості душі. Якщо вона сама щось обіцяє, — вислухайте, повірте і разом з тим скажіть: не давай обіцянки, якщо не впевнений, що виконаєш її. Пам'ятайте, що погана звичка часто давати слово, обіцянку і забувати про них породжує здерев'яніння, окостеніння серця, воно не відчуває мерзотності, брехні" (В.Сухомлинський). Нехай у вашій сім'ї панують правда і довіра. Нехай кожне слово, вимовлене батьками, дає плід, а не залишається пустоцвітом. Якщо ви нагадуєте дітям про Заповіді Божі, — подумайте, чи бачать вони ваш приклад того, як жити, керуючись Заповідями Божими!

Шановні батьки, матері! Однією бесідою чи лекцією, якби навіть вона була висококваліфікованою не висвітлиш усіх сторін і методів морального виховання.

Мета нашої розмови — насторожити вас, спонукати до глибоких роздумів, звернути увагу на архіважливість цього напрямку. Будьте уважними до своїх дітей, звертайте увагу на кожен їхній вчинок, кожне слово.

Якщо дитина чекає вашої похвали, то підліток хоче поваги до його особистості. Нехай він відчує повагу, справжню, щирю, не показну. Боже борони прикидатися, грати. Фальш дорослих — одна із причин дитячого цинізму.

Немає потреби вам, людям дорослим і розумним, нагадувати азбуку моральності. Ви ж бо добре знаєте, що, за законами писаними і неписаними, вважається високоморальним, а що є негідним людини, що є етичним, а що суперечить нормам. Хай знають ваші діти, що для вас святая святих — Заповіді Божі, що ви поважаєте звичаї і традиції рідного народу. Найбільшим багатством вважаються чесноти і добре ім'я серед людей, найбільша мрія ваша — бачити їх, своїх дітей, людьми, хорошими, порядними, високоморальними, гідними поваги, що ніколи ні словом, ні ділом не зганьблять свого роду.

Бажаю вам успіху у виконанні своєї батьківської місії.